

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Praktyczne aspekty procedury OOŚ - dobre i złe przykłady (II)

**Joanna Sztyber
Sławomir Wodzyński**

październik/listopad 2012 r.

*„Twój pomysł, europejskie pieniądze”
Projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013*

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA A UDZIAŁ STRON POSTĘPOWANIA W POSTĘPOWANIACH W SPRAWIE OOŚ

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA ≠ UDZIAŁ STRON POSTĘPOWANIA

SPOŁECZEŃSTWO ≠ STRONA POSTĘPOWANIA

**Organy prowadzące postępowanie mają różne obowiązki
w stosunku do społeczeństwa i do stron postępowania**

**Kto może uczestniczyć w postępowaniu?
Kto jest stroną postępowania?**

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA A UDZIAŁ STRON POSTĘPOWANIA ORZECZNICTWO SĄDÓW (1)

W sprawie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia brak jest podstaw do zrównania praw strony z prawami podmiotu działającego jako „udział społeczeństwa”. Udział społeczeństwa w postępowaniu o wydanie decyzji środowiskowej ogranicza się jedynie do pewnych elementów postępowania i polega na możliwości zapoznawania się z materiałem dowodowym – w tym z zasadniczym dowodem w sprawie – raportem o oddziaływaniu na środowisko, na zgłaszaniu uwag w toku postępowania oraz na ewentualnym udziale w rozprawie administracyjnej, jeżeli zostanie ona wyznaczona. Jednak jedynie strona postępowania może wnosić środki zaskarżenia od wydanej w sprawie decyzji administracyjnej.

Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 kwietnia 2010 r.,
sygn. akt II SA/Go 119/10

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA A UDZIAŁ STRON POSTĘPOWANIA ORZECZNICTWO SĄDÓW (2)

W przypadku inwestycji mającej istotny wpływ na środowisko, krąg podmiotów posiadających interes prawny jest znacznie szerszy niż w przypadku innych inwestycji, przy czym decydujące znaczenie ma zasięg oddziaływania takiej inwestycji

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 czerwca 2005 r., sygn. akt IV SA 2586/03

Przymiot strony w postępowaniu o ustalenie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia nie jest zależny od tego, czy oddziaływanie zamierzonej inwestycji na nieruchomości sąsiednie przekracza ustalone w tym względzie normy, lecz z samego faktu oddziaływania tej inwestycji w przestrzeń objętą prawem do nieruchomości sąsiednich.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 26 września 2008 r., sygn. akt IV SA/Wa 841/08

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PODEJMOWANIU DECYZJI
21.dniowe wyłożenie dokumentacji i składanie wniosków

Czas trwania: w Polsce co najmniej 21 dni, ale może być dłużej, termin instrukcyjny

Ważne: określenie początku i końca konsultacji

Liczenie terminów: ustawa nie precyzuje, ale przyjmuje się, że powiadomienia o konsultacjach powinny być wywieszane co najmniej na dzień przed konsultacjami (nie liczymy dnia wywieszenia) na wskazane w zawiadomieniu co najmniej 21 dni.

Dobłą zasadą jest przedłużenie konsultacji do najbliższego dnia roboczego, jeśli ich ostatni dzień wypada w dzień świąteczny, ale należy to wydłużenie przewidzieć przed konsultacjami.

Konsultacje muszą odbywać się zgodnie z informacjami zawartymi w zawiadomieniu – nie można zmieniać miejsca czy godzin konsultacji, bez odpowiedniego powiadomienia zainteresowanych.

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 21-DNIOWY TERMIN
ORZECZNICTWO SĄDÓW

Bieg 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy OOS rozpoczyna się z dniem podania go do publicznej wiadomości. Jest to termin ustawowy, do którego nie ma zastosowania art. 49 k.p.a., ponieważ określa on wymagania i skutki doręczenia w postępowaniu administracyjnym przez publiczne ogłoszenie, które ma zastosowanie (jeżeli przepis szczególny na to zezwala) wyłącznie w stosunku do stron i uczestników postępowania oraz dotyczy czynności organu objętych obowiązkiem doręczeń. Skoro prawo zgłaszania uwag i wniosków przysługuje podmiotom niemającym statusu strony (art. 29 ustawy OOS) i nie jest realizowane w trybie postępowania administracyjnego, to nie można przyjąć, że składanie tych uwag i wniosków jest czynnością procesową dokonywaną przez stronę lub podmiot działający na prawach strony.

Wyrok NSA z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt II OSK 1297/10

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PODEJMOWANIU DECYZJI Podanie informacji do publicznej wiadomości (1)

- należy określić zwyczajowo przyjęty sposób ogłaszania i nie zmieniać go w sposób nagły, może on być różny, najczęściej ogłoszenie na tablicy ogłoszeń, ale również rozplakatowanie na słupach, za pomocą radiowęzła lub przez ogłoszenie z ambony,
- określenie „w miejscu planowanego przedsięwzięcia” (ustawa ooś) zastąpiło wcześniejsze określenie „w pobliżu miejsca planowanego przedsięwzięcia” (ustawa Prawo ochrony środowiska) – określenia te są odmienne,
- przepisy w powyższym zakresie są klarowne, miejsce planowanego przedsięwzięcia nie jest tożsame z tablicą ogłoszeń w sołectwie!

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PODEJMOWANIU DECYZJI Podanie informacji do publicznej wiadomości (2)

- orzecznictwo sądów wskazuje, iż dopuszczalna jest - w uzasadnionych przypadkach - rezygnacja z obwieszczenia w miejscu planowanego przedsięwzięcia, gdy miejsce to trudno określić, np. dla przedsięwzięć liniowych i wielkoobszarowych, pod warunkiem dokonania poprawnie pozostałych czynności - sprawa wymaga każdorazowo indywidualnej analizy,
- czynności polegające na podaniu do publicznej wiadomości nie mogą pozostawać w sprzeczności z przepisami porządkowymi (np. zakaz naklejania ogłoszeń),
- podanie informacji do publicznej wiadomości należy dokumentować (zdjęcia, wycinki z gazet, potwierdzenia wywieszenia obwieszczeń, potwierdzenia umieszczenia na stronie internetowej)

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OBWIESZCZENIE W MIEJSU PRZEDSIĘWZIĘCIA ORZECZNICTWO SĄDÓW (4)

Obwieszczenie w pobliżu miejsca planowanej inwestycji jest istotnym elementem w zakresie informowania społeczeństwa o postępowaniu wymagającym jego udziału, jednakże brak jego realizacji nie zawsze musi prowadzić do negatywnych skutków prawnych. W rozpatrywanej sprawie (..), ze względu na charakter i wielkość planowanej inwestycji, mającej charakter inwestycji liniowej, należy przyjąć, że wykonanie takiej powinności w praktyce byłoby niezmiernie trudne do realizacji. Mając na uwadze całokształt sprawy, Sąd potraktował brak obwieszenia w pobliżu miejsca planowanej inwestycji, jako naruszenie prawa procesowego, nie mające jednak wpływu na treść rozstrzygnięcia. Społeczeństwo bowiem było informowane o decyzji poprzez ogłoszenie w siedzibach urzędów, o których mowa powyżej, ogłoszenia na stronie internetowej urzędu, a także ogłoszenie prasowe. W ocenie Sądu powyższe wskazuje na to, że obwieszczenie było dokonane w sposób skuteczny.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2008 r., sygn. akt IV SA/Wa 289/08

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PODEJMOWANIU DECYZJI Obowiązki organu prowadzącego postępowanie

Ważne: wszystkie uwagi, wnioski, zastrzeżenia wniesione w ramach konsultacji społecznych powinny być rozpatrzone przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (nie ma tu zastosowania ogólny tryb rozpatrywania skarg i wniosków określony w dziale VIII (art. 221-259) Kpa.

Dobra praktyka: organ powinien zapoznać się ze wszystkimi przedłożonymi uwagami i uwzględnić te, które się słuszne, odrzucając uwagi niezasadne.

Ważne: sposób rozpatrzenie i uwzględnienia uwag społeczeństwa powinien znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ZAPEWNIENIE PRZEZ ORGAN ADMINISTRACJI UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA W POSTĘPOWANIU NIE WYŁĄCZA OBOWIĄZKU ZAPEWNIENIA CZYNNEGO UDZIAŁU STRON W POSTĘPOWANIU, A TAKŻE PRAWA STRONY DO KWESTIONOWANIA DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

UCZESTNICZY OOŚ

W ocenie oddziaływania na środowisko, poza organem przeprowadzającym ooś i inwestorem, mogą uczestniczyć:

- społeczeństwo,
- organizacje ekologiczne i inne podmioty mogące uczestniczyć w postępowaniu na prawach strony (organizacje społeczne, rzecznik praw obywatelskich, prokurator),
- strony postępowania (indywidualny interes prawny)

art. 28 Kodeksu postępowania administracyjnego
Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Kwalifikacja interesu prawnego polega na określeniu, czy podmiot posiada prawa (jest właścicielem/współwłaścicielem, użytkownikiem wieczystym czy też istnieje przepis prawa, który mu przyznaje prawo) do nieruchomości położonych w sąsiedztwie przedsięwzięcia lub znajdujących się w strefie jego oddziaływania, określonego w raporcie o oddziaływaniu na środowisko.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UPRAWNIENIA STRON POSTĘPOWANIA

art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego

- otrzymanie zawiadomienia o wszczęciu postępowania;
- otrzymanie zawiadomień o decyzjach i innych czynnościach w postępowaniu;
- prawo przeglądania akt w każdym stadium postępowania;
- zgłaszanie wniosków dowodowych;
- otrzymanie zawiadomienia o przeprowadzeniu dowodów,
- otrzymanie zawiadomienia o możliwości zapoznania się z aktami sprawy przed wydaniem decyzji;
- złożenie odwołania od decyzji,
- zaskarżenie decyzji organu II instancji do sądu.

 OBOWIĄZKI ORGANÓW ADMINISTRACJI WOBEC STRON POSTĘPOWANIA

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PODEJMOWANIU DECYZJI STRONY POSTĘPOWANIA

WYTYCZNE (1)

Marcin Makowski

Analiza prawna orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego w powiązaniu z orzeczeniami wojewódzkich sądów administracyjnych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko w sprawach wszczętych po 28 lipca 2005 r.
Zasięg oddziaływania przedsięwzięć na środowisko
Udział społeczeństwa
Podanie informacji do publicznej wiadomości

Analiza prawna orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego w powiązaniu z orzeczeniami wojewódzkich sądów administracyjnych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko w sprawach wszczętych po 28 lipca 2005 r.

Zasięg oddziaływania przedsięwzięć na środowisko

Udział społeczeństwa

Podanie informacji do publicznej wiadomości

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ocena oddziaływania na środowisko jako warunek uzyskania funduszy unijnych

Materiały wykorzystane w prezentacji pochodzą z okresu obowiązywania ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, ze zm.) – stan prawny w dniu 15 października 2012 r.

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**BENEFICJENT JEST ZOBOWIĄZANY DO PRZEDŁOŻENIA
WRAZ ZE ZGŁASZANYM PROJEKTEM INWESTYCYJNYM
DOWODÓW NA PRZEPROWADZENIE OOŚ
ZGODNIE Z ODPOWIEDNIMI REGULACJAMI PRAWNYMI UE
ORAZ PRZEPISAMI PRAWA KRAJOWEGO**

W związku z finansowaniem przedsięwzięć ze środków pochodzących z budżetu Wspólnoty Europejskiej i uprawnieniami kontrolnymi Komisji Europejskiej w zakresie realizacji projektów, należy zapewnić przeprowadzenie postępowania OOŚ uwzględniając **zasadę pierwszeństwa prawa wspólnotowego oraz obowiązek prowsólnotowej wykładni przepisów prawa krajowego.**

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROJEKT O CHARAKTERZE INFRASTRUKTURALNYM

Projekt o charakterze infrastrukturalnym:

- Przedsięwzięcie w rozumieniu ustawy OOS
 - zamierzenie budowlane lub inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin.
- Wszelkie prace/roboty terenowe związane z ingerencją w środowisko w konkretnym miejscu.

Projekt o charakterze nieinfrastrukturalnym:

- zakup sprzętu, urządzeń, taboru, wyposażenia
- szkolenia, kampania reklamowa czy edukacyjna (projekt „miękki”)

(brak zezwolenia na inwestycję, brak OOS i brak załącznika Ib)

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ZEZWOLENIE NA REALIZACJĘ INWESTYCJI (ANG. DEVELOPMENT CONSENT)

Zdaniem KE:

Wieloetapowość procesu inwestycyjnego może wymagać przeprowadzenia OOS na różnych jego etapach w celu zidentyfikowania wszelkich zagrożeń dla środowiska,

↓

„zezwolenie na inwestycję” - to zbiór niezbędnych decyzji koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym warunkującym rozpoczęcie prac (decyzja środowiskowa, decyzja lokalizacyjna), którego ostatnim etapem jest pozwolenie na budowę (lub inna decyzja kończąca proces inwestycyjny, jeżeli przepisy prawa nie przewidują możliwości uzyskania PB)

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

KWESTA „ZEZWOLENIA NA INWESTYCJĘ” WE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE W CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ OOS

Zezwolenie na inwestycję (Wytyczne MRR 2009):

W przypadku, gdy dla przedsięwzięć z II gr w DŚ stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia OOS decyzje budowlane nie będą miały charakteru „zezwolenia na inwestycję” (w takiej sytuacji nie będzie przeprowadzona OOS w rozumieniu dyrektywy OOS)

ALE

F.3.1.1. Czy wydano już zezwolenie na realizację tego projektu?

(Tak), gdy beneficjent:

- posiada **komplet** decyzji budowlanych albo innych decyzji koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym

(Nie), gdy beneficjent:

- nie uzyskał **kompletu** decyzji budowlanych albo innych koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym (także jeśli nie są one wymagana)

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

DOKUMENTY DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE, ŚWIADCZĄCE O PRZEPROWADZONEJ OOS – ustawa POŚ

postępowania wszczęte przed 15.11.2008 r.

- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia
- postanowienie scopingowe wraz z opiniami (ewent. dla I grupy)
- postanowienie screeningowe wraz z opiniami (dla II i III grupy)
- postanowienie uzgadniające organu środowiskowego i organu PIS
- *inne postanowienia wydane w toku oceny (jeżeli były)*
- *dokumentacja dotycząca udziału społeczeństwa (np. obwieszczenia)*
- dokumentacja świadcząca o postępowaniu transgranicznym – jeżeli zostało przeprowadzone
- **streszczenie raportu o oddziaływaniu na środowisko**
- Inne decyzje składające się na development consent

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOKUMENTY DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE,
ŚWIADCZĄCE O PRZEPROWADZONEJ OOŚ**
– ustawa OOŚ

postępowania wszczęte od 15.11.2008 r.
DLA I i II GRUPY:

- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach + postanowienie scopingowe wraz z opiniami (ewent. dla I grupy) + postanowienie screeningowe wraz z opiniami (dla II grupy) + postanowienie uzgadniające RDOŚ (czasem też DUM) i opinia organu PIS
- Etap ponownej OOŚ: Postanowienie scopingowe z opiniami (nie zawsze) + Postanowienie uzgodnieniowe RDOŚ + opinie PIS (zawsze) i DUM (nie zawsze)

DLA III GRUPY:

- Postanowienie screeningowe RDOŚ + postanowienie uzgodnieniowe RDOŚ + opinie DUM (nie zawsze)

DLA WSZYSTKICH GRUP:

- inne postanowienia wydane w toku oceny (jeżeli były)
- dokumentacja dotycząca udziału społeczeństwa (np. obwieszczenia)
- dokumentacja świadcząca o postępowaniu transgranicznym – jeżeli zostało przeprowadzone
- **streszczenie raportu o oddziaływaniu na środowisko/na obszar Natura 2000**
- Inne decyzje składające się na development consent

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**KWESTIA OBSZARÓW NATURA 2000
WE WNIOSKU**

F.4. Ocena wpływu na obszary Natura 2000

F.4.1. Czy projekt może wywierać istotny negatywny wpływ na obszary objęte lub które mają być objęte siecią NATURA 2000?

Tak, w takim przypadku

1) Proszę przedstawić streszczenie wniosków wynikających z odpowiednich ocen przeprowadzonych zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG141

(2) Jeżeli podjęcie środków kompensujących uznano za konieczne zgodnie z art. 6 ust. 4, proszę dostarczyć kopię formularza „Informacja na temat projektów, które mogą wywierać istotny negatywny wpływ na obszary NATURA 2000, zgłoszone KE (DG ds. Środowiska) na mocy dyrektywy 92/43/EWG142”
– formularz do uzyskania tylko w GDOŚ.

Nie, w takim przypadku proszę załączyć wypełnioną przez właściwą instytucję zaświadczenie z załącznika Ib.

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ZAŁĄCZNIK I B (1)

- Dołączenie zaświadczenia jest wymagane:
 - dla projektów infrastrukturalnych,
 - wyłącznie jeżeli **nie przeprowadzono oceny oddziaływania na obszary Natura 2000** lub obszary, które mają być objęte siecią Natura 2000 (odpowiadającej ocenie, o której mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej).
- **Brak oceny na obszary Natura 2000 = zaświadczenie.**
- **Zaświadczenie ma być gwarancją, że środki z funduszy europejskich będą wydawane na projekty, które** realizowane są zgodnie z prawem wspólnotowym dotyczącym sieci obszarów Natura 2000 i że współfinansowane z tych środków przedsięwzięcia **nie stanowią zagrożenia dla tych obszarów.**

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ZAŁĄCZNIK I B (2)

- W przypadku przedsięwzięć z tzw. I i II grupy:
 - przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko nie oznacza, że przeprowadzono również ocenę, o której mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej (tzn. ocenę oddziaływania na obszary Natura 2000).
 - o tym czy była ocena w rozumieniu art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej przesądza uzasadnienie postanowienia scopingowego (I grupa) / screeningowego (II grupa) oraz samej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- Screening naturowy dla III grupy nie może być utożsamiany z właściwą oceną oddziaływania na obszar Natura 2000.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

POSTĘPOWANIE OOŚ BEZ OCENY NATUROWEJ (JEDNOWĄTKOWE)

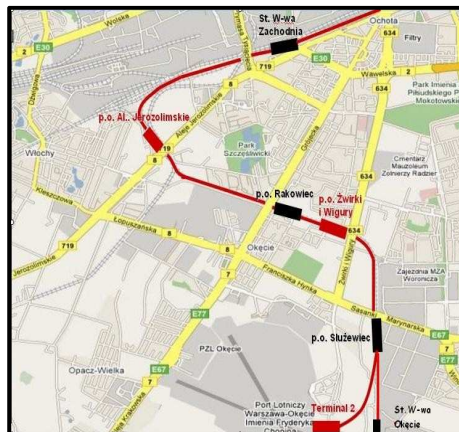
Przedsięwzięcie:

Modernizacja (przebudowa) linii kolejowej na odcinku Warszawa Zachodnia – Warszawa Okęcie wraz z budową łącznika do Portu Lotniczego im. F. Chopina

Obszar Natura 2000:

najbliższy obszar w odległości ponad 7 km od inwestycji - „Dolina Środkowej Wisły” (PLB140004)

- brak zagrożenia dla przedmiotów ochrony
- **nie ma potrzeby szczegółowej oceny oddziaływania na cele ochrony obszaru N2**

ZAŁĄCZNIK I B (3)

- RDOŚ ocenia dany projekt pod kątem możliwości jego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.
- RDOŚ bierze pod uwagę przede wszystkim:
 - rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia,
 - jego lokalizację względem obszarów Natura 2000 oraz
 - rodzaj i skalę możliwego oddziaływania w kontekście celów ochrony obszarów Natura 2000.

Zaświadczenie musi być uzasadnione (tzn. w polu tekstowym należy wyjaśnić, podać argumenty, dlaczego ocena nie jest konieczna).

NAJCZĘSTSZE UWAGI KE DO PROJEKTÓW

Uwagi wg częstotliwości:

- ocena wpływu przedsięwzięcia na **płazy** oraz inne gatunki chronione na podstawie prawa wspólnotowego,
- ocena wpływu na obszary Natura 2000,
- korytarze migracji,
- analiza wariantowa,
- dobór działań minimalizujących i kompensacyjnych
- oddziaływania skumulowane
- monitoring porealizacyjny dot. oddziaływań
- zbyt ogólne warunki w decyzji środowiskowej
- uwagi co do zakresu przedsięwzięcia i procedury OOŚ.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z NIEPRAWIDŁOWEJ OOŚ

- 1) **zaskarżenie decyzji** przez strony postępowania i opóźnienia przygotowaniu przedsięwzięcia;
- 2) **niedoszacowanie kosztów**, które beneficjent będzie musiał ponieść w związku z wdrażaniem rozwiązań minimalizujących lub kompensujących oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) **zakwalifikowanie** niezidentyfikowanego w decyzji środowiskowej negatywnego oddziaływania **jako szkody w środowisku** w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- 4) **odmowa przyznania dofinansowania** przez właściwą instytucję;
- 5) **odrzućenie przez KE wniosku** o dofinansowanie dla „dużego” projektu w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 1083/2006;
- 6) **wstrzymanie finansowania** projektu i obowiązek zwrotu środków (ok. 5 letni okres kontroli tzw. „trwałości projektu” przez KE oraz polskie instytucje, w tym US; każdy projekt podlega przynajmniej jednokrotnej kontroli).
- 7) **zwrot części** przekazanych beneficjentowi środków w związku z uznaniem niektórych wydatków za nieprawidłowe, potrącenie środków uznanych za nieprawidłowe z kolejnej transzy dotacji;
- 8) **wykluczenie** z możliwości otrzymania dofinansowania **w przyszłości** – wykorzystanie przez beneficjenta środków niezgodnie z przeznaczeniem.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

**NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE
NIEPRAWIDŁOWOŚCI W OOŚ**

**Dobre i złe praktyki administracyjne – omówienie problemów
Praktyczne wskazówki postępowania w celu spełnienia
wymogów prawa wspólnotowego**

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

KWALIFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA (1)

**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW
z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco
oddziaływać na środowisko**

(Dz. U. Nr 213, poz. 1397) → weszło w życie z dniem **15 listopada 2010 r.**

Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa wyżej.

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KWALIFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA tzw. ustępy „2” rozporządzenia (1)

§ 2 ust. 2 Do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (**I grupa**) zalicza się również przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu przedsięwzięć realizowanych lub zrealizowanych wymienionych w:

1) ust. 1, jeżeli ta rozbudowa, przebudowa lub montaż osiąga progi określone w ust. 1, o ile progi te zostały określone;

dotyczy I grupy z progami, jeśli próg dla I grupy jest osiągnięty,

np. rozbudowa lotniska o podstawowej długości drogi startowej nie mniejszej niż 2100 m – o następne 2100 m

np. rozbudowa istniejącej drogi o niemniej niż 4 pasach ruchu na odcinku nie mniejszym niż 10 km o 4 pasy ruchu na odcinku nie mniejszym niż 10 km

2) § 3 ust. 1, jeżeli ta rozbudowa, przebudowa lub montaż spowoduje osiągnięcie progów określonych w ust. 1, o ile progi te zostały określone.

dotyczy II grupy z progami, jeśli próg dla II grupy jest osiągnięty,

np. rozbudowa instalacje do prażenia i spiekania rud żelaza inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 12 – do instalacje do prażenia i spiekania rudy żelaza o przerobie rudy żelaza nie mniejszym niż 500 000 t na rok (§ 2 ust. 1 pkt 12)

np. rozbudowa istniejącej drogi z II grupy (np. 2 pasy ruchu na odcinku 11 km)
do parametrów drogi z grupy I (np. dobudowa 2 pasów na odcinku 11 km)

np. rozbudowa istniejącej drogi z II grupy (np. 4 pasy ruchu na odcinku 6 km)
do parametrów drogi z grupy I (np. dobudowa następnych 4 km z 4 pasami ruchu)

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KWALIFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA tzw. ustępy „2” rozporządzenia (2)

§ 3 ust. 2 Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (**II grupa – wymagany screening**) zalicza się również przedsięwzięcia:

1) polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 (**I grupa**) i niespełniające kryteriów, o których mowa w § 2 ust. 2;

dotyczy I grupy bez progów oraz poniżej progów, np. rozbudowa autostrady o trzeci pas ruchu, budowa węzła na drodze ekspresowej

2) polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ust. 1 (**II grupa**), z wyłączeniem przypadków, w których powstałe w wyniku rozbudowy, przebudowy lub montażu przedsięwzięcie nie osiąga progów określonych w ust. 1, o ile progi te zostały określone;

dotyczy II grupy z progami, jeśli próg dla II grupy jest osiągnięty oraz II grupy bez progów np. rozbudowa drogi osiedlowej o odcinek 1 km,

3) nieosiągające progów określonych w ust. 1 (**II grupa**), jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie z parametrami realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągną progi określone w ust. 1.

dotyczy przedsięwzięć spoza rozporządzenia („z progami”), jeśli po zsumowaniu parametrów próg dla II grupy jest osiągnięty

np. rozbudowa drogi osiedlowej o długości 700 m o odcinek 500 m

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KWALIFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Przedsięwzięcia wymienione w rozporządzeniu i niewymagające uzyskania decyzji inwestycyjnych z art. 72 ustawy ooś – **wymagają uzyskania decyzji środowiskowej (na podstawie ustawy ooś i dyrektywy ooś)**

np. badawcze prace geodezyjne
zalesienie przy mpzp
rekultywacja składowisk
punkty zbierania odpadów

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KWALIFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA ZALECENIA

- Rzetelne przygotowanie KIP i przeprowadzenie procedury screeningu w oparciu o kryteria screeningowe, a nie tylko kryterium skali przedsięwzięcia
- Właściwe uzasadnienie screeningu – odniesienie się przez organ w zasadnieniu postanowienia do kryteriów określonych w art. 63 ust. 1 ustawy OOŚ
- Unikanie dzielenia przedsięwzięć

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KWALIFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA
WYTYCZNE GDOŚ (1)

§

Tomasz Wilżak

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW
z dnia 9 listopada 2010 r.
w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
(Dz.U. Nr 215, poz. 1397)

REGULATION OF THE COUNCIL OF MINISTERS
of 9 November 2010
on types of projects likely to have significant effects on the environment
(Journal of Law No. 215, item 1397)

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko - przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

DZIELENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ

Prawidłowo przeprowadzone postępowanie OOŚ powinno wykazać **całościowy wpływ przedsięwzięcia na środowisko.**

W przypadku przedsięwzięć powiązanych technologicznie niedopuszczalne jest zatem „dzielenie” ich na części i sporządzanie cząstkowych raportów OOŚ dla poszczególnych elementów przedsięwzięcia, które znajdują się na obszarze własności jednego organu administracji właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

„SALAMI SLICING” – zdecydowanie negatywnie postrzegane przez KE

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

DZIELENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ orzecznictwo

Celu dyrektywy 85/337/EWG nie wolno omijać poprzez dzielenie przedsięwzięć. Nieuwzględnienie łącznego rezultatu nie może skutkować w praktyce wyłączeniem ich w całości z obowiązku poddania ocenie, podczas gdy rozpatrywane łącznie mogą wywierać znaczące skutki na środowisko naturalne.

Wyrok ETS, sprawa C-142/07

Niedopuszczalność takiego zabiegu (podzielenia przedsięwzięcia) należałoby bezspornie wywodzić jedynie w przypadkach wyodrębniania poszczególnych etapów inwestycji w sposób sztuczny, podyktowanych (...) zamiarem ominięcia przepisu prawa, a w szczególności, gdy podzielenie inwestycji ma prowadzić do tego, iż poszczególne jej części nie będą podlegały wymogom, którym podlegałaby inwestycja realizowana jako całość.

Wyrok WSA w Warszawie, IV SA/Wa 14/08

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BRAK SPÓJNOŚCI ZAKRESU PROJEKTU W DŚ I PB

- Wprowadzenie zmian do projektu budowlanego odbiegających od warunków określonych w DŚ
- DŚ obejmuje mniejszy zakres niż pozwolenie na budowę np. drogi dojazdowe
- Niespójność w numerach działek w DŚ i PB, np.:
 - w ZRID podana większa ilość numerów działek niż podana w DŚ
 - w PB są działki ew., dla których brak jest DŚ,
 - w PB są działki ew. i dodany nowy element infrastruktury (parking), dla których brak jest DŚ

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

NIEPRAWIDŁOWOŚCI PRZY OCENIE ODDZIAŁYWANIA

- nieprawidłowości w opisie stanu faktycznego oraz w opisie zamierzenia,
- nieprawidłowości w opisie oddziaływań (zbyt ogólny opis oddziaływania, analiza wybiórcza),
- brak analizy rozwiązań alternatywnych lub nieprawidłowe wariantowanie,
- niedostosowanie działań minimalizujących/kompensacyjnych do oddziaływania,
- mylenie działań minimalizujących z działaniami kompensacyjnymi,

W większości powyższe nieprawidłowości mają swoje źródło w nierzetelnym raporcie OOŚ/OON.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ROLA RAPORTU OOŚ ORZECZNICTWO SĄDÓW (1)

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 21.12.2010 r., II SA/Kr 1195/10

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko **jest jednym z najważniejszych elementów postępowania OOŚ.**

...

O ile zatem inne materiały zgromadzone w sprawie, zwłaszcza wykazane dowody np. inny raport, opinia biegłego, nie przeczą ustaleniom raportu, nie podważają jego wniosków lub założeń wyjściowych, co oczywiście podlega ocenie organu administracyjnego (tak jak w przypadku każdego dowodu), to pozostaje on wiarygodnym dowodem.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ROLA RAPORTU OOŚ ORZECZNICTWO SĄDÓW (2)

Wyrok WSA w Łodzi z 29.01.2009 r., II SA/Łd 732/08

W postępowaniu dotyczącym oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia **waga dokumentu, jakim jest raport, jest niebagatelna**, jako że stanowi on podstawowy dokument, na którym opiera się organ wydając decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy.

Tym samym raport winien być rzetelny, spójny oraz wolny od niejasności i nieścisłości.

Zaaprobowanie przez organ raportu zawierającego którąkolwiek z wymienionych wad i niepodjęcie próby wyeliminowania wadliwości, stanowi naruszenie przepisów postępowania w stopniu znacznym, mogącym mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WERYFIKACJA RAPORTU OOŚ

Art. 7 Kpa

W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Art. 77 Kpa

Organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy i na podstawie całokształtu materiału dowodowego ocenić, czy dana okoliczność została udowodniona.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WERYFIKACJA RAPORTU OOS ORZECZNICTWO SĄDÓW (1)

Wyrok NSA, sygn. II OSK 2319/10

Zdaniem Sądu kluczowe znaczenie odgrywa **raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko**. Dokument ten (wraz z późniejszymi uzupełnieniami i wyjaśnieniami) **stanowi dowód w sprawie**, zgodnie z treścią art. 75 § 1 kpa, przy czym obowiązek jego sporządzenia i przedłożenia przez inwestora wynika z przepisów prawa materialnego (przepisy Poś). **Dowód ten** nie stanowi szczególnego środka dowodowego, jak te o których mowa w art. 76 czy 84 kpa, **nie korzysta więc formalnie z domniemania prawdziwości, gdy chodzi o wyrażone w nim tezy czy stwierdzone fakty. Podlega natomiast ocenie na zasadach ogólnych** (art. 80 kpa).

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WERYFIKACJA RAPORTU OOS ORZECZNICTWO SĄDÓW (2)

Wyrok NSA z dnia 16.02.2011 r., II OSK 2472/10

Raport ten nie ma, bowiem cech dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 76 kpa, a zatem **nie korzysta on z domniemania zgodności jego treści ze stanem faktycznym**.

W konsekwencji tego stwierdzenia zawarte w raporcie analizy podlegają ocenie, jak każdy dowód w sprawie zgodnie z przyjętą w art. 80 kpa zasadą swobodnej oceny dowodów (zob. także II SA/Go 303/10).

...

Tak więc sporządzenie raportu **nie zwalnia organu uzgadniającego od czynienia własnych ustaleń** w zakresie ochrony środowiska, zmierzających do zweryfikowania przedstawionych w raporcie danych (por. wyrok NSA z 04.12.2009 r. II OSK 1877/08).

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WERYFIKACJA RAPORTU OOŚ ORZECZNICTWO SĄDÓW (3)

Wyrok WSA w Bydgoszczy, II SA/Bd 356/10

W przypadku uznania, że ujawnione okoliczności dyskwalifikują sporządzony raport organ rozważy konieczność powołania niezależnego biegłego do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko.

Wyrok WSA w Poznaniu, II SA/Po 736/11

... niedopuszczalne jest orzekanie przez organy administracji publicznej w sprawach dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia wyłącznie w oparciu o wnioski zawarte w sporządzonych na zlecenie inwestora opracowaniach.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BŁĘDY W RAPORCIE OOŚ

Błędy formalne:

- brak elementów raportu ooś, o których mowa w art. 66 ustawy ooś
- niewłaściwie określony zakres przedsięwzięcia
- niewłaściwy sposób kwalifikacji przedsięwzięcia
- dzielenie przedsięwzięcia
- niewłaściwe etapowanie przedsięwzięcia

Błędy merytoryczne :

- braki merytoryczne i merytoryczne dokumentacji
- nieprecyzyjność i ogólnikowość zapisów w raporcie ooś
- nieweryfikowalność zapisów w raporcie ooś
- niewykonalność zaproponowanych w raporcie ooś działań

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANE BŁĘDY
W RAPORTACH OOS (1)**

- nieprawidłowy opis zamierzenia inwestycyjnego:
 - zbyt ogólne i nieprecyzyjne informacje o przedsięwzięciu (skala, lokalizacja),
 - brak opisu procesów w trakcie eksploatacji,
 - brak opisu metod i harmonogram budowy,
 - brak uwzględnienia przedsięwzięć towarzyszących,
 - brak powiązania z uwarunkowaniami planistycznymi (mpzp);

↓

- niewłaściwie zdefiniowany zakres przestrzenny analiz;

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

BŁĘDNY ZAKRES RAPORTU OOS - PRZEDSIĘWZIĘCIE

Ze streszczenia i raportu nie wynika czy Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) wchodzi w zakres przedsięwzięcia (choć wspomniano o nich np. w zał. ... do raportu). Jeśli tak, to czy ich oddziaływanie zostało uwzględnione przy opisie oddziaływań generowanych przez drogę oraz przy proponowanych środkach minimalizujących to oddziaływanie?
(wezwanie)

Zakres przedsięwzięcia przedstawiony w streszczeniu nie obejmuje dróg zbiorczych, natomiast na str. ... znajduje się zapis „W pewnych miejscach z pewnością zaistnieje także konieczność budowy dróg zbiorczych dla dróg, które nie będą miały bezpośredniego połączenia z drogą ekspresową.”
Nie jest jasne czy drogi te wchodzi w zakres przedsięwzięcia oraz czy uwzględniono je przy identyfikowaniu oddziaływań bezpośrednich i pośrednich, innych niż wpływ na krajobraz.
(wezwanie)

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANE BŁĘDY W RAPORTACH OOS (2)

- ogólne informacje o stanie środowiska, opis bez szczególnego uwzględnienia terenu, na którym bezpośrednio realizowane ma być przedsięwzięcie;
- brak inwentaryzacji przyrodniczej,
- nieaktualna lub niekompletna inwentaryzacja przyrodnicza (m.in. zbyt krótki lub niewłaściwie dobrany okres badań terenowych, zbyt mały obszar objęty badaniami metodycznymi, wybiórcze badania terenowe np. tylko ssaki);
- brak opisu metodyki przeprowadzanych analiz (inwentaryzacji, prognozowania, wnioskowania);
- niewiarygodne dane – materiały źródłowe;
- nieprawidłowo przedstawione wyniki inwentaryzacji;
- brak map i innych graficznych załączników albo ich nieczytelność.

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**NIEPRAWIDŁOWOŚCI PRZY OPISIE ŚRODOWISKA –
NIE TYLKO NATURA 2000 !!!**

Faunę obszaru opracowania tworzą pospolite i niezagrożone gatunki zwierząt. Spośród ssaków zaobserwowano pospolite gatunki chronione takie jak jeź europejski. Na terenach otwartych spotkać można zająca szaraka oraz mysz polną. W miejscach gdzie trasa przecina istniejące ciekі wodne, ciekі bez nazwy i rowy melioracyjne występują pojedyncze popularne gatunki płazów chronionych – żaba trawna, żaba wodna i ropucha szara.
(raport oos)

Należy jednak wskazać, że na potrzeby oceny nie przeprowadzono inwentaryzacji przyrodniczej gatunków zwierząt. Raport w ogóle nie odnosił się do bezkręgowców, które stanowią ważną grupę gatunków, będących przedmiotem ochrony w obszarze.
(wezwanie)

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**AKTUALNOŚĆ I WIARYGODNOŚĆ DANYCH
W RAPORCIE OOŚ**

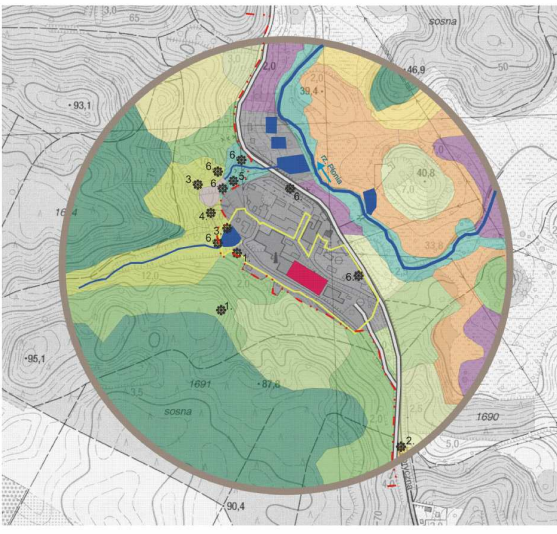
Podstawowym problemem w przypadku oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 jest brak rzetelnego rozpoznania stanu środowiska przyrodniczej w rejonie inwestycji – brak inwentaryzacji przyrodniczej. Autorzy raportu bazują na dotychczasowych niepełnych materiałach oraz danych literaturowych - **w odniesieniu do niektórych gatunków są to dane sprzed wielu lat**, np. dla pogrzybicy z 1991 r. (18 lat), dla pozostałych gatunków głównie z 2004 r. (5 lat), dla czerwończyka nieparka w raporcie nie podano źródeł informacji o występowaniu.
(wezwanie)

W latach 80. XX w. w okolicach jeziora występował żółt błotny i gniewosz plamisty (...) Rezerwat zasiedla bardzo bogaty zestaw gatunków kręgowców. **Według informacji zawartych w archiwalnym opracowaniu (...), w latach 1961-1963** na tym terenie występowały jako lęgowe m.in. takie gatunki jak: myszołów (1-2 pary lęgowe), krogulec (1), kobuz (1), (...).
(raport ooś)

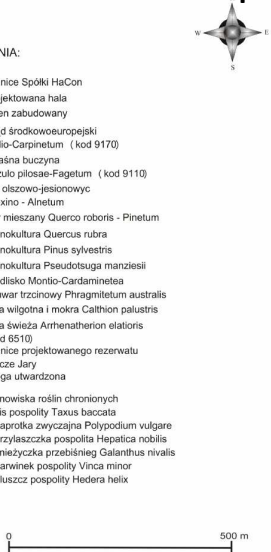
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

DOBRY OPIS ŚRODOWISKA (przedstawienie na mapie)

OBJAŚNIENIA:

- granice Spółki HaCon
- projektowana hala
- teren zabudowany
- grąd środkowoeuropejski Galio-Carpinetum (kod 9170)
- łąka buczyna Luzulo pilosae-Fagetum (kod 9110)
- lęg olszowo-jesionowy Fraxino - Alnetum
- bór mieszany Quercus robur - Pinetum
- monokultura Quercus robur
- monokultura Pinus sylvestris
- monokultura Pseudotsuga mansuetii
- źródłisko Montio-Cardaminea
- szuwar trzcinowy Phragmitetum australis
- łąka wilgotna i mokra Calthion palustris
- łąka świeża Arrhenatherion elatioris (kod 6510)
- granice projektowanego rezerwatu Wilcze Jary
- droga utwardzona
- stanowiska roślin chronionych
 - 1 - cis pospolity Taxus baccata
 - 2 - paprotka zwyczajna Polypodium vulgare
 - 3 - przylaszczka pospolita Hepatica nobilis
 - 4 - śmieczyzka przebiśnieg Galanthus nivalis
 - 5 - barwinek pospolity Vinca minor
 - 6 - bluszcz pospolity Hedera helix

W przypadku inwestycji punktowej zazwyczaj wystarczające jest wykonanie badań w promieniu kilkuset m od planowanych obiektów. Istotne jest także zaprezentowanie zebranych informacji, tak by umożliwić zapoznanie się z wynikami osobom weryfikującym raport.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE

W toku postępowań OOŚ dla poszczególnych przedsięwzięć wchodzących w skład projektu ubiegającego się o dofinansowanie ze środków UE, niezbędna jest analiza **skumulowanych oddziaływań** przedsięwzięć, również z innymi istniejącymi i planowanymi przedsięwzięciami, także nie objętymi wnioskiem o dofinansowanie.

Właściwy organ administracji publicznej może takie informacje udostępnić inwestorowi w celu dokonania pełnej analizy wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko (patrz też art. 5 ust 4 dyrektywy OOŚ).

Przykład: A4 i E30 w woj. małopolskim

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE ORZECZNICTWO SĄDÓW

Wyrok NSA z 31.03.2009 r., II OSK 433/08

Pominięcie aspektu środowiskowego poprzez brak rozważenia realizacji innych wariantów ze wskazaniem wpływu na środowisko, a także **brak dostatecznego odniesienia się do kwestii oddziaływań skumulowanych** oznacza, iż raport w tym zakresie nie może zostać uznany za spełniający wymogi ustawy Prawo ochrony środowiska.

W konsekwencji raport taki nie może stanowić podstawy do wydania decyzji w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

ANALIZA WARIANTOWA

Ustalenie, czy istnieją **racjonalne** rozwiązania alternatywne:

- alternatywy proponowane przez wykonawcę
- alternatywy proponowane przez kompetentne władze
- alternatywy proponowane przez inne zainteresowane strony (np. organizacje pozarządowe)

Może to być np. wariantowanie lokalizacji lub przebiegu, skali lub wielkości przedsięwzięcia, metod budowy, technik eksploatacji, itp.

Kryteria ekonomiczne nie mogą być postrzegane jako nadrzędne nad kryteriami ekologicznymi (ale wariant musi być racjonalny, także pod względem finansowym).

Ocena alternatyw, w tym ustalenie ich braku
– to obowiązek kompetentnych władz, a nie inwestora.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BRAK ANALIZY WARIANTOWEJ

Analizując całość walorów przyrodniczych oraz przebieg planowanej drogi ekspresowej wydaje się, że wybór lokalizacji tej drogi nie wymaga poszukiwania innych wariantów jej przebiegu.
(raport ooś)

Poszukiwanie wariantu lokalizacyjnego drogi, związanego z kolejnymi wywłaszczeniami lub wyburzeniami oraz wykupem gruntów na tym terenie jest nieuzasadnione i sprzeczne z intencją przedsięwzięcia. (...) W związku z faktem, iż przedmiotem inwestycji jest przebudowa istniejącej od lat drogi, związana ze zmniejszeniem jej uciążliwości dla użytkowników drogi jak i mieszkańców miejscowości zlokalizowanych w jej otoczeniu nie przewidziano wariantowania lokalizacyjnego.
(raport ooś)

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BRAK ALTERNATYW JAKO PRZESŁANKA PRZY ZNACZĄCYM NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIU NA OBSZAR NATURA 2000

...z akt sprawy nie wynika, by władze portugalskie zbadały trasy położone poza granicami obszaru (wszystkie rozwiązania alternatywne przecinały obszar Natura 2000) na zachód od przywołanych miejscowości, podczas gdy na podstawie informacji dostarczonych przez Komisję nie sposób było wykluczyć a priori, że przyjęcie tego rodzaju rozwiązań mogłoby odpowiadać rozwiązaniom alternatywnym w rozumieniu art. 6(4) dyrektywy siedliskowej, nawet jeśli, jak podnosi Republika Portugalii, mogły one powodować pewne trudności.

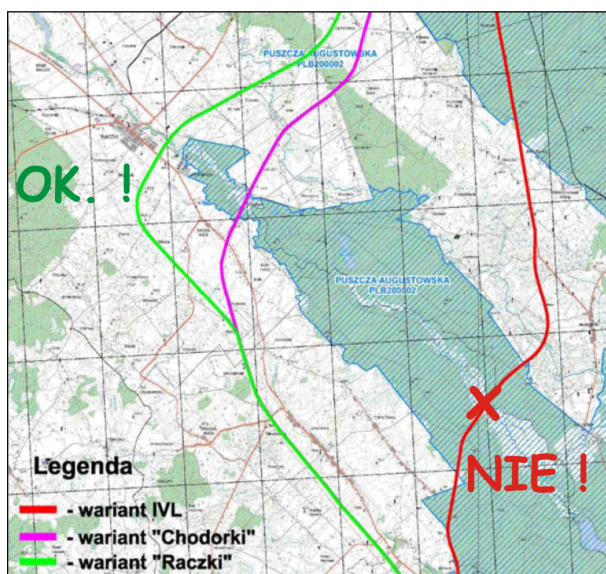
Wyrok ETS w sprawie C-239/04

Nie udowodniono braku innej możliwości poprowadzenia drogi.

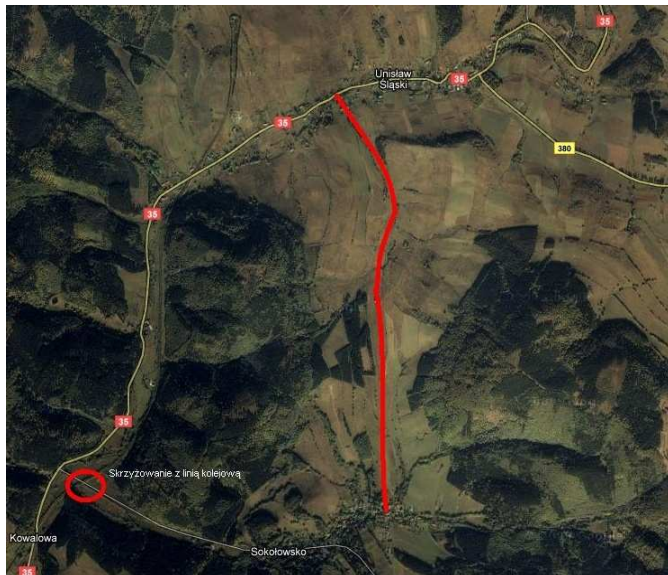
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BŁĘDNE WARIANTOWANIE (1)

Obwodnica
Augustowa

BŁĘDNE WARIANTOWANIE (2)

Budowa drogi
Unisław Śląski -
Sokołowsko

PROGRAM
REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINIMALIZACJA A KOMPENSACJA

Działania minimalizujące

- zależne od oddziaływań wynikających z projektu,
- ograniczają/eliminują oddziaływanie,
- stanowią integralną część przedsięwzięcia,
- wpływają na sposób realizacji przedsięwzięcia.

Działania kompensujące

- nie ograniczają oddziaływania,
- mają swój sens nawet jeśli dane przedsięwzięcie nie byłoby realizowane,
- wykonana przed terminem realizacji działań negatywnych dopuszczonych w projekcie – **poprzedza zaistnienie strat.**

**WSPÓLNE:
POTRZEBA DZIAŁAŃ WYNIKA Z OCENY**

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINIMALIZACJA

Działania minimalizujące ograniczają lub wykluczają negatywny wpływ przedsięwzięcia, np:

- przejścia i przepusty dla zwierząt, przepławki dla ryb,
- ekrany akustyczne (inwestycje liniowe) / nasadzenia roślinności,
- wygradzenie drogi,
- prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, poza okresem zimowania, przelotu,
- wybór najmniej szkodliwego sprzętu /materiałów/technik budowlanych.

▪ **Muszą być adekwatne, konkretne i skuteczne.**

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINIMALIZACJA - PRZEJŚCIA DLA ZWIERZĄT

Fragmety raportów ooś:

„Lokalizacja zaproponowanych przejść dla zwierząt wymaga weryfikacji w kontekście uzyskanych danych z przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej oraz informacji na temat przebiegu korytarzy migracyjnych.”

„W raporcie zaproponowano przepusty dla małych zwierząt typu MPD-1 o wymiarach 1 m x 0,6 m.”

„Przejścia dla zwierząt należy dostosować do warunków lokalnych oraz do potencjalnego składu gatunkowego fauny korzystającej z tych przejść.”

„W przypadku przecięcia szlaków migracji godowej płazów należy w pobliżu wykonać zastępcze zbiorniki wodne.”

„Należy zbudować estakady dla średnich i małych zwierząt oraz płazów w km ... o świetle pionowym ok. 7 m.”

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

KOMPENSACJA PRZYRODNICZA (1)

Kompensacja przyrodnicza jest to zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, **prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej** na danym terenie, **wyrównania szkód dokonanych** w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych (art. 3. ust. 1 pkt 8 Prawa ochrony środowiska).

- rozwiązanie ostateczne,
- stosowane, gdy „zawiodą” inne rozwiązania (alternatywne i minimalizujące), a przedsięwzięcie musi być zrealizowane,
- ma charakter długofalowy,
- należy ją wdrażać przed wystąpieniem szkody powstałej na skutek realizacji przedsięwzięcia.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

KOMPENSACJA PRZYRODNICZA ORZECZNICTWO SĄDÓW (2)

Wyrok ETS w sprawie C 405/05

Aby określić charakter ewentualnych środków kompensujących, należy dokładnie wskazać niekorzystne skutki dla danego terenu.

Wyrok WSA, sygn. IVSA/Wa2319/06

Kwestia kompensacji przyrodniczych wymaga przesądzenia na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Powinna więc zostać wyjaśniona poprzez zgromadzenie stosownej i wystarczająco szczegółowej dokumentacji przed dokonaniem uzgodnienia.

W szczególności wystarczająco szczegółowe propozycje w tym zakresie powinny zostać sformułowane w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

KOMPENSACJA PRZYRODNICZA (3)

W ramach kompensacji przyrodniczej, zobowiązuje do wykonania kwietnika w Parku ... przy ul. ... (wg dokumentacji będącej w posiadaniu tut. urzędu), w terminie do 3 miesięcy po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie turbin wiatrowych (...).

(decyzja)

W przypadku konieczności zniszczenia siedlisk - obniżenia na podłożach torfowych (kod 7150) - stworzyć w bliskim sąsiedztwie zniszczonych siedlisk, w porozumieniu ze specjalistą z dziedziny ochrony przyrody i właścicielami terenu, warunki do rozwoju tego samego typu siedliska powierzchniach nie mniejszych niż powierzchnie siedlisk zniszczonych.

(decyzja)

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BŁĘDY W RAPORTACH O ODDZIAŁYWANIU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO SKUTKUJĄ BŁĘDAMI W DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

DECYZJA ADMINISTRACYJNA

Zgodnie z art. 107 § 1-2 Kpa, decyzja powinna zawierać:

- oznaczenie organu administracji publicznej;
- datę wydania;
- oznaczenie strony lub stron;
- powołanie podstawy prawnej;
- rozstrzygnięcie;
- uzasadnienie faktyczne i prawne;
- pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie;
- podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego,

powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

UZASADNIENIE DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ

Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać:

- wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione;
- dowodów, na których się oparł;
- oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowe;

a **uzasadnienie prawne**:

- wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

DECYZJA ADMINISTRACYJNA – ORZECZNICTWO SĄDÓW

Wyrok NSA z dnia 1VI.1995 r., ONSA 1996, Nr 3, poz. 119. Lex Nr 25057

Decyzja administracyjna musi rozstrzygać sprawę **co do istoty** w całości. Powinna ona szczegółowo określać indywidualną sytuację prawną strony przez nałożenie na nią **konkretnych obowiązków**, których sposób wykonania należy określić w osnowie decyzji bądź w jej uzasadnieniu. Decyzja administracyjna nakładająca na stronę postępowania obowiązek określonego zachowania powinna obowiązek ten wyrazić **precyzyjnie, bez niedomówień i możliwości różnej interpretacji**. Tylko tak ukształtowana decyzja może przesądzić o sposobie załatwienia sprawy. Prawidłowa forma decyzji wymaga konkretnych zapisów posługujących się wskaźnikami, parametrami, opisami fizycznych warunków realizacji przedsięwzięcia.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI W DECYZJI ORZECZNICTWO SĄDÓW (1)

Wyrok NSA, sygn. II OSK 2319/10

Pamiętać należy, iż celem postępowania, w którym wydaje się decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jest możliwie najlepsze zabezpieczenie środowiska przed negatywnym oddziaływaniem inwestycji. Z tego już chociażby względu **postanowienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach winny być sformułowane w sposób jasny i konkretny**.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI W DECYZJI ORZECZNICTWO SĄDÓW (2)

Wyrok NSA, sygn. II OSK 2319/10

Sąd stwierdził, że **decyzja organu nie daje we wskazanym zakresie żadnych konkretnych wskazówek, jakiego rodzaju zabezpieczenia i w których sytuacjach (przy jakich częściach obiektów, w jakich uwarunkowaniach terenowych jak np. lasy, użytki rolne itp.) organ właściwy w sprawie ochrony środowiska uznał za stosowne.** Wobec wadliwości decyzji w zakresie pełnego i konkretnego określenia wymagań dotyczących planowanego przedsięwzięcia, jakie powinny zostać zachowane (naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 56 ust. 2 pkt 3 oraz ust. 4 pkt 1 poś, które miało wpływ na wynik sprawy), **wadliwie organ odwoławczy utrzymał orzeczenie organu I instancji w mocy.**

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI W DECYZJI ORZECZNICTWO SĄDÓW (3)

Wyrok WSA, sygn. II SA/Po 472/09

Osnowa decyzji jest jednym z najistotniejszych elementów decyzji administracyjnej, bowiem jest jej kwintesencją. A to dlatego, że wyraża rezultat stosowania normy prawa materialnego do konkretnego wypadku, w kontekście konkretnych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. Ma zatem zawsze charakter rozstrzygnięcia, przesądzającego o istocie sprawy, o udzielonym stronie uprawnieniu względnie o nałożeniu obowiązku (tak NSA w wyroku z dnia 17 marca 2006 r., sygn. akt II OSK 646/05, LEX nr 198331). **Wobec powyższego za wadliwe trzeba uznać sformułowanie w osnowie obowiązków bez pełnego i jednoznacznego określenia ich treści, a które nie zostały sprecyzowane w uzasadnieniu decyzji, lecz określone poprzez odesłanie do treści raportu i opracowań do raportu.** Uchybienie to uznane być musi za rażące naruszenie przepisów procedury administracyjnej, to jest art. 107 § 1 kpa bowiem **wadliwe, niedookreślone sformułowanie rozstrzygnięcia decyzjima istotne znaczenie dla jej prawidłowego funkcjonowania w obrocie prawnym.**

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI W DECYZJI ORZECZNICTWO SĄDÓW (4)

Wyrok NSA, sygn. II OSK 2319/10

Nie można zaakceptować stanowiska [...] S.A., iż decyzja środowiskowa ma wyznaczać jedynie minimalne standardy jakie obowiązany jest uwzględnić inwestor przy projektowaniu linii elektroenergetycznej zaś szczegółowe rozwiązania projektowe pod kątem wymogów ochrony środowiskowej ma określić dopiero właściwy organ administracji architektoniczno - budowlanej na etapie postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę.

Przyjęcie takiego stanowiska stawiałoby pod znakiem zapytania celowość przeprowadzania postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jak i przerzucało ciężar prowadzenia postępowania właściwego dla organów właściwych w sprawach ochrony środowiska na organy administracji architektoniczno - budowlanej. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma bowiem służyć nie tylko ocenie zagrożeń mogących wynikać z realizacji zamierzonego przedsięwzięcia, ale i wprowadzeniu środków mających na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie tych zagrożeń.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BŁĘDY W DECYZJI ŚRODOWISKOWEJ (1)

Błędy formalne:

- Błędna właściwość miejscowa lub rzeczowa organu
- Decyzja skierowana do niewłaściwego kręgu stron w postępowaniu administracyjnym
- Przesłanki wskazujące na rażące naruszenie prawa
- Błędne uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- Błędne pouczenie

Błędy merytoryczne:

- Warunki nieprecyzyjne, wieloznaczne, nieweryfikowalne, postulatyczne
- Warunki błędnie sformułowane w kontekście językowym
- Warunki nieuzasadnione
- Warunki niewykonalne
- Warunki dotyczące kwestii uregulowanych przepisami odrębnymi
- Warunki świadczące o przeniesieniu obowiązku procesowego na inny podmiot
- Decyzja niespójna

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI NIEPRECYZYJNE (1)

Warunki poprawnej decyzji administracyjnej muszą mieć jednoznaczną treść, która nie powinna być dorozumiana, czy uzależniona od szczególnych zabiegów interpretacyjnych.

Sytuacja, iż strony oraz organy związane treścią decyzji zmuszone są do dokonania interpretacji treści warunku oznacza, że ustawowe podstawowe wymogi proceduralne stawiane treści osnowy decyzji nie zostały zachowane.

Istotą decyzji środowiskowej jest ustanowienie w jej sentencji konkretnych, egzekwowalnych warunków, wymagań i obowiązków, wynikających z przeprowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które będą miały realny wpływ na realizację planowanego przedsięwzięcia.

Postanowienie SKO w Nowym Sączu z 22/06/2011,
SKO-OŚ-4170-2/10

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

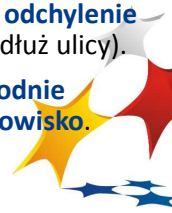
WARUNKI NIEPRECYZYJNE (2)

W pobliżu drzew, które nie będą wycinane lub przesadzane zasięg prowadzonych prac musi być **jak najmniejszy**, a czas trwania robót **jak najkrótszy**.

Podjąć wszelkie działania techniczne i organizacyjne zmierzające do ograniczenia hałasu powodowanego eksploatacją drogi, mające na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska akustycznego na terenach otaczających inwestycję.

Wykonać ekrany akustyczne o parametrach technicznych oraz zgodnie z lokalizacją przedstawioną w raporcie (ze względu na uwarunkowania techniczno-projektowe lokalizacje ekranów mogą ulec zmianie: **odchylenie równe +/- 5 m** dotyczy ewentualnego przesunięcia ekranów wzdłuż ulicy).

Pozostałe warunki wykorzystania terenu należy egzekwować **zgodnie z projektem budowlanym i raportem o oddziaływaniu na środowisko**.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI NIEPRECYZYJNE zalecenia

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia nie wolno używać sformułowań:

*w miarę możliwości,
warto byłoby,
należy rozważyć,
zaleca się,
proponuje się,
powinny przewidywać,
ograniczyć do niezbędnego minimum,
w możliwie największej odległości,
itp.*

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

NIEWŁAŚCIWE OKREŚLENIA

W czasie budowy należy **składować** odpady na wyznaczonym miejscu, poza terenami leśnymi i dolinami rzek, cieków wodnych oraz poza terenami rowów melioracyjnych.

Z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r., Nr 39, poz. 251 ze zm.) wynika, że czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem (np. do składowisk odpadów), odzyskiem lub unieszkodliwieniem to „magazynowanie odpadów”, natomiast termin „składować” właściwy jest do składowisk odpadów.

Wniosek: język decyzji ma wpływ na jej znaczenie prawne.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

NIEZASADNE WARUNKI

Do zadań nadzoru przyrodniczego należy w szczególności **szkolenie wykonawców projektowanych prac budowlanych**.

W miejscach cennych przyrodniczo wskazanych przez nadzór przyrodniczy, należy wyznaczyć **geodezyjnie** pas robót drogowych i oznaczyć go kolorową taśmą, poza tym pasem nie dopuszczać do poruszania się maszyn budowlanych.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

NIEWYKONALNE WARUNKI

Tereny zabudowy chronionej (oświaty, zdrowia, sportu i rekreacji itp., oraz zabudowy mieszkaniowej), **należy lokalizować** poza zasięgiem negatywnego oddziaływania planowanej drogi komunikacyjnej.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w km ... planowanej drogi **dokonać zmiany przeznaczenia terenu na niepodlegający ochronie akustycznej**.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI WYKRACZAJĄCE POZA KOMPETENCJE ORGANU

W celu dotrzymania standardów jakości środowiska w zakresie klimatu akustycznego, na odcinku drogi od km ... do km ..., **wprowadzić ograniczenie prędkości do 40 km/h.**

W przypadku rozbieżności pomiędzy wskazaniami nadzoru przyrodniczego a kierownictwem prac, **ostateczne rozwiązania wypracowywane będą przy udziale Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska** w ... i inwestora.

Siłownie wiatrowe należy oznakować **zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury** z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych (Dz. U. Nr).

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI POSTULATYWNE

Wycinka drzew i krzewów **zostanie ograniczona** do niezbędnego minimum.

Parametry techniczne nowo projektowanych rowów melioracyjnych **będą umożliwiać** swobodną migrację płazów oraz innych gatunków zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI „AUTOKONTROLNE”

Charakterystyka przedsięwzięcia stanowiąca załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach **winna uwzględniać** obiekty istniejące, jak i projektowane, z wyszczególnieniem ich charakterystycznych parametrów.

Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym: **Uwzględnić zalecenia wynikające z punktu 1.2. decyzji.**

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI WSKAZUJĄCE NA BRAK OOŚ

W porozumieniu ze specjalistą entomologiem zidentyfikować drzewa zasiedlone przez pachnicę dębową. W przypadku konieczności ich wycięcia pnie przetransportować po konsultacji ze specjalistą dziedziny ochrony przyrody do odpowiedniego dla tego gatunku siedliska w dolinie Kwisy lub pozostawić jak najbliżej miejsca wycięcia i ustawić w pozycji pionowej w sposób nie stwarzający zagrożenia dla osób i mienia.

Przed przystąpieniem do realizacji przedsięwzięcia zabezpieczyć, przed jego negatywnym oddziaływaniem, stanowisko nietoperzy w ..., realizacja przedsięwzięcia nie powinna pogorszyć stanu obszaru Natura 2000; **konkretne działania w tym zakresie powinny być określone przez hiropterologów i uzgodnione z ... – organem koordynującym funkcjonowanie obszarów Natura 2000 w województwie ... (rozpoznanie hiropterologiczne powinno także określać zakres ewentualnej kompensacji przyrodniczej, w razie stwierdzenia negatywnego wpływu na ww. obiekt).**

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PRZENIESIENIE OBOWIĄZKU NA ADRESATA DECYZJI

W celu określenia potrzeb i wymaganego stopnia redukcji odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych, jak i wielkości urządzeń retencyjnych dla cieków naturalnych, rowów melioracyjnych, które będą odbiornikami spływów opadowych z drogi, **należy przeprowadzić analizę przepływów charakterystycznych uwzględniającą dopływy ze zlewni naturalnych oraz zrzuty punktowe, a także ocenę przepustowości odbiorników.**

Rozważyć możliwość odstąpienia od realizacji miejsc obsługi podróźnych MOP Czarna Północ i MOP Czarna Południe w dolinie Czernej Wielkiej w km 26+150.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WARUNKI ODNOŚĄCE SIĘ DO INNYCH DOKUMENTÓW

Obszar działania nadzoru przyrodniczego powinien obejmować miejsca, wskazane w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w monitoringu przedinwestycyjnym, w których występują cenne i chronione gatunki roślin i zwierząt, siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, siedliska chronionych gatunków ptaków, proponowane do utworzenia formy ochrony przyrody w sąsiedztwie, których realizowana będzie przedmiotowa inwestycja.

Warunek jest nieprecyzyjny i w sytuacji domniemania jego treści (np. w zakresie miejsc działania nadzoru przyrodniczego, które wskazane zostaną *in spe*, w wyniku monitoringu przedinwestycyjnego) nie spełnia wymagań ustawowych stawianych osnowie decyzji. Decyzja nie powinna zawierać i odnosić się do innych załączników niż te, o których mowa w przepisie szczególnym, w rozumieniu art. 107 § 3 Kpa. W postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przepisem takim jest art. 82 ust. 3 ustawy ooś, zgodnie z którym załącznikiem do tej decyzji jest charakterystyka przedsięwzięcia.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BRAK SPÓJNOŚCI DECYZJI (1)

Warunek:

Za zniszczenie miejsc rozrodu gąsiora *Lanius collurio* dokonać nasadzeń krzewów kolczastych (dzika róża, tarnina) na obrzeżach MOP.

Uzasadnienie:

Zniszczenie miejsc rozrodu ortolana (2 stanowiska), **gąsiora** (6 stanowisk) oraz derkacza (1 stanowisko) – biorąc pod uwagę liczbę stanowisk tych gatunków stwierdzonych w rejonie planowanej inwestycji oraz dostępność odpowiednich siedlisk w tym rejonie – **nie zostało uznane za szkodę wymagającą zastosowania działań naprawczych**. Natomiast z uwagi na fakt, iż na terenie planowanych MOP prowadzone będą nasadzenia roślinności, możliwe jest obsadzenie części tych miejsc krzewami kolczastymi gatunków dzika róża, tarnina, które są chętnie wykorzystywane przez gąsiora jako miejsca lęgowe. W związku z tym oraz mając na względzie, iż zapis ten nie wiąże się z dodatkowymi istotnymi obciążeniami dla inwestora – nałożono warunek określony w punkcie...

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

BRAK SPÓJNOŚCI DECYZJI (2)

„zmiana wariantów realizacji inwestycji oraz zastosowanie działań minimalizujących zmniejszy oddziaływanie planowanej inwestycji. Wówczas skala tego oddziaływania **nie będzie powodowała znaczącego negatywnego wpływu** na obszar Natura 2000. Jednocześnie zastosowane działania nie wyeliminują całkowicie wpływu na populację ryb, dlatego **konieczne jest podjęcie działań kompensujących** polegających na zarybieniu. Wielkość tych działań zostanie ustalona na podstawie przeprowadzonego monitoringu ustalonego w warunkach niniejszego uzgodnienia. (...)

Analizując otrzymane dokumenty stwierdzono, iż **inwestycja nie powinna oddziaływać negatywnie w sposób znaczący na obszar Natura 2000**, natomiast oddziaływania, które mogą się pojawić związane z planowanymi pracami powinny zostać zminimalizowane i wyeliminowane oraz zrekomensowane przez zrealizowanie warunków wymienionych w niniejszym uzgodnieniu. **Jednocześnie biorąc pod uwagę art. 34 ust. 1 uop dokonano uzgodnienia warunków realizacji niniejszego przedsięwzięcia.**”

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

POUCZENIE DECYZJI

Zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy ooś, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, **o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-18 ww. ustawy**, przy czym wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem czterech lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna. **Wskazany powyżej termin może ulec wydłużeniu o dwa lata - zgodnie z art. 72 ust. 4 ww. ustawy**, jeżeli realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zajęcie stanowiska następuje w drodze postanowienia.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do ... za pośrednictwem ... w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
Odwołanie składać należy w dwóch egzemplarzach.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

WYTYCZNE PRZYDATNE PRZY POSTĘPOWANIACH Z OOŚ

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (3)

Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 3 czerwca 2008 r.
w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych Programów Operacyjnych

Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 5 maja 2009 r.
w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych Programów Operacyjnych

Zalecenia Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla „przedsięwzięć inwestycyjnych na obszarach miejskich” (urban development projects) dla potencjalnych beneficjentów środków UE

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (4)
WYTYCZNE I PORADNIKI GDOŚ

Postępowania administracyjne w sprawach dotyczących ocen oddziaływania na środowisko - Zeszyty metodyczne GDOŚ Nr 1 - materiał dotyczący procedury oceny oddziaływania na środowisko wraz z wzorami wniosków (wydanie 2009 rok)

http://www.gdos.gov.pl/Articles/view/2008/Wytyczne_i_poradniki

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (5)
WYTYCZNE I PORADNIKI GDOŚ

Izabela Grudzińska,
Joanna Zarzecka

Zmiany w postępowaniach administracyjnych w sprawach ocen oddziaływania na środowisko

Zmiany w postępowaniach administracyjnych w sprawach ocen oddziaływania na środowisko
(wydanie 2011 rok)

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (6)
WYTYCZNE I PORADNIKI GDOŚ

Rafał T. Kurek

Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach

Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach

 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (7)
WYTYCZNE I PORADNIKI GDOŚ

Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek
Poradnik metodyczny

Monitoring ptaków wodno – błotnych w okresie wędrówek

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (8)
WYTYCZNE I PORADNIKI GDOŚ

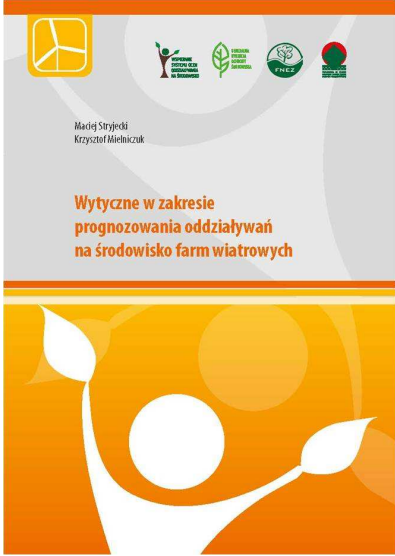
Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej

Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (9)
WYTYCZNE I PORADNIKI GDOŚ

Marij Świrski
Krzysztof Mielniczuk

Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych

Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (10)
WYTYCZNE I PORADNIKI GDOŚ

Podręczniki międzysektorowe dla podmiotów lokalnych i zarządców obszarów Natura 2000, opracowane dla projektu „Komunikacja, świadomość społeczna i wzmocnienie instytucjonalne dla funkcjonowania europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000”:

- „Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko”,
- „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych”,
- „Natura 2000 a gospodarka wodna”,
- „Korzyści dla rolnictwa wynikające z gospodarowania na obszarach Natura 2000”,
- „Natura 2000 w leśnictwie”,
- „Natura 2000 i Społeczeństwo”,
- „Natura 2000 i Akwakultura”.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

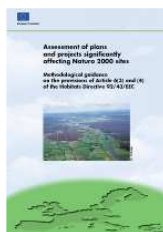
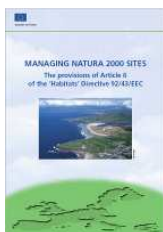

PROGRAM
REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WYTYCZNE (11)

WYTYCZNE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

- Zarządzanie obszarami Natura 2000. Postanowienia art. 6 dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG - 2000 r.
- Dokument przewodni dotyczący art. 6(4) dyrektywy siedliskowej - styczeń 2007 (korekta wytycznych z 2000 r.)
- Podręcznik oceny planów i przedsięwzięć mających znaczący wpływ na obszary Natura 2000 - wskazania metodologiczne dotyczące przepisów art. 6(3) i 6(4) dyrektywy siedliskowej - 2001 r.

Wytyczne dostępne w języku polskim:

www.ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

